

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра педагогіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан гуманітарно-педагогічного
факультету к.філос.н., доц.

Інна САВИЦЬКА

“ _____ ” _____ 20 ____ р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри педагогіки
протокол №16 від “10” 06. 2025 р.

В.о. завідувача кафедри к.п.н.

_____ **Лідія ЧЕРЕДНИК**

“РОЗГЛЯНУТО ”

Гарант ОП

«Педагогіка вищої школи»

доцент кафедри педагогіки

к.пед.наук, доцент

_____ **Олег ЄРЕСЬКО**

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Методика навчання аграрних дисциплін**

Галузь знань А Освіта

Спеціальність: А1 «Освітні науки»

Освітня програма: «Педагогіка вищої школи»

Гуманітарно-педагогічний факультет

Розробники: канд. пед. н., доцент кафедри педагогіки Л. Чередник

канд.пед.н., доцент кафедри педагогіки К.Саф’ян

Київ – 2025

Опис навчальної дисципліни

«МЕТОДИКА НАВЧАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ДИСЦИПЛІН»

Навчальна дисципліна є обов'язковою і спрямована на формування професійної компетентності майбутнього викладача сільськогосподарських дисциплін та коуча підприємств агрономічного сектору щодо: організації освітнього процесу, вибору й адаптації методів навчання, розробки навчально-методичних матеріалів, ефективного використання аграрного контенту в освітньому процесі з урахуванням вікових і професійних особливостей здобувачів освіти.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	«Магістр»	
Спеціальність	41 Освітні науки	
Освітньо-професійна програма	Педагогіка вищої школи	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов’язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	I	
Семестр	I	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	90 год.	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	4 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: сформувати у здобувачів освіти теоретичні знання та практичні вміння, необхідні для ефективного викладання сільськогосподарських дисциплін у закладах освіти аграрного профілю. Забезпечити методичну готовність до організації освітнього процесу, розробки та реалізації дидактично обґрунтованих занять, використання сучасних освітніх технологій, форм і засобів навчання з урахуванням специфіки аграрної освіти та вимог ринку праці.

Набуття компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Володіння комунікативними навичками, здатність до міжособистісної взаємодії, вияву емпатії та толерантності.

Спеціальні(фахові)компетентності спеціальності

СК3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти, розробляти комплексне навчально-методичне забезпечення освітнього компоненту, розробляти та застосовувати діагностичний інструментарій оцінювання академічних досягнень здобувачів освіти.

СК5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК 10. Здатність створювати безпечне освітнє середовище, формувати в інших патріотизм, навички здоров'язбереження, екологічну культуру, неприпустимість до проявів корупції.

Програмні результати навчання, якими повинен оволодіти студент після вивчення дисципліни:

ПРН5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

ПРН7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання; реалізовувати комунікативні стратегії і тактики, методи командоутворення відповідно до контексту педагогічної взаємодії

ПРН8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей; розробляти структуру і створювати складники навчально-методичного забезпечення освітнього компоненту; вміти аналізувати, добирати і використовувати педагогічні технології відповідно до предметної сфери.

ПРН12. Аналізувати результати власної педагогічної діяльності і розробляти програму професійного саморозвитку.

ПРН13. Знаходити форми і засоби створення здоров'язбережувального освітнього середовища.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	ін д	с.р.		л	п	лаб	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Модуль 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.													
Тема 1. Історичні аспекти розвитку теорії та методики навчання сільськогосподарських дисциплін.	1	10	2	2									
Тема 2. Система вищої освіти України: загальна характеристика	2	10	2	2									
Тема 3. Особливості змісту, планування та організації навчального процесу ЗВО	3	10	2	2									
Тема 4. Методики викладання навчальних дисциплін на організаційних формах навчання у вищій школі	4	10	2	2									
Тема 5. Методи навчання, їх використання, оптимальний вибір системи контролю знань, умінь і навичок при вивченні сільськогосподарських дисциплін.	5	10	2	2									
Тема 6. Формування пізнавальної активності студентів у навчанні сільськогосподарських дисциплін.	6	10	2	2			30						
Тема 7. Методи та форми організації позааудиторної навчальної роботи студентів (науково-	7	10	2	2			18						

дослідна робота, пошуково-пізнавальна діяльність, проектно-технологічна діяльність) з сільськогосподарських дисциплін.													
Тема 8. Організація самостійної роботи студентів.	8	10	2	2									
Разом за модулем 1		80	16	16			48						
Модуль 2. ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ													
Тема 9. Педагог у сучасній системі вищої освіти	9	4	2	2									
Тема 10. Педагогічна майстерність і педагогічна творчість викладача ЗВО при вивченні сільськогосподарських дисциплін	10	4	2	2									
Тема 11. Види контролю оцінювання знань, умінь і навичок у навчальному процесі вищої школи.	11	4	2	2									
Тема 12. Інноваційні технології навчання як механізм формування компетенцій майбутніх фахівців	12	4	2	2									
Тема 13. Дистанційні технології навчання при вивченні сільськогосподарських дисциплін	13	4	2	2									
Тема 14. Удосконалення методичної підготовки викладачів ЗВО	14	4	2	2									
Тема 15. Формування мотивації учіння студентів у ЗВО при вивченні сільськогосподарських дисциплін.	15	46	2	2			42						
Разом за модулем 2		70	14	14			42						

Усього годин	150	30	30			90						
Курсовий проект (робота) з _____ (якщо є в робочому навчальному плані)		-	-	-		-		-	-	-		-
Усього годин	150	30	30			90						

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історичні аспекти розвитку теорії та методики навчання сільськогосподарських дисциплін	2
2	Система вищої освіти України: загальна характеристика	2
3	Особливості змісту, планування та організації навчального процесу ЗВО	2
4	Методики викладання навчальних дисциплін на організаційних формах навчання у вищій школі	2
5	Методи навчання, їх використання, оптимальний вибір системи контролю знань, умінь і навичок при вивченні сільськогосподарських дисциплін.	2
6	Формування пізнавальної активності студентів у навчанні сільськогосподарських дисциплін.	2
7	Методи та форми організації позааудиторної навчальної роботи студентів (науково-дослідна робота, пошуково-пізнавальна діяльність, проектно-технологічна діяльність) з сільськогосподарських дисциплін.	2
8	Організація самостійної роботи студентів.	2
9	Педагог у сучасній системі вищої освіти	2
10	Педагогічна майстерність і педагогічна творчість викладача ЗВО при вивченні сільськогосподарських дисциплін	2
11	Види контролю оцінювання знань, умінь і навичок у навчальному процесі вищої школи.	2
12	Інноваційні технології навчання як механізм формування компетенцій майбутніх фахівців	2
13	Дистанційні технології навчання при вивченні сільськогосподарських дисциплін	2
14	Удосконалення методичної підготовки викладачів ЗВО	2
15	Формування мотивації учіння студентів у ЗВО при вивченні сільськогосподарських дисциплін.	2

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історичні аспекти розвитку теорії та методики навчання сільськогосподарських дисциплін	2
2	Концептуальні напрями розвитку вищої освіти в Україні.	2
3	Загальні положення організації навчального процесу у закладах вищої освіти. Стандарти вищої освіти.	2
4	Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні. Структура вищої освіти, рівні підготовки спеціалістів, система вищих навчальних закладів.	2

5	Методи навчання, їх використання, оптимальний вибір системи контролю знань, умінь і навичок при вивченні сільсько-господарських дисциплін. Науково-методичне забезпечення навчального процесу.	2
6	Студент як об'єкт і суб'єкт навчального процесу.	2
7	Методи та форми організації позааудиторної навчальної роботи студентів (науково-дослідна робота, пошуково-пізнавальна діяльність, проектно-технологічна діяльність) з сільськогосподарських дисциплін.	2
8	Сутність і значення самостійної роботи студентів. Види самостійних робіт і педагогічне керівництво ними. Труднощі їх організації.	2
9	Викладач вищої школи як організатор навчально-виховного процесу.	2
10	Педагогічна культура викладача ЗВО	2
11	Організація складання іспитів і заліків. Функції контролю знань студентів. Система понять.	2
12	Методика застосування в навчальному процесі інтерактивних технологій навчання. Методика використання інформаційних технологій навчання.	2
13	Дистанційне навчання та комп'ютерні засоби професійно-педагогічної комунікації	2
14	Удосконалення методичної підготовки викладачів ЗВО	2
15	Конкурентне навчання як інноваційна технологія сучасного конкуренто орієнтованого освітнього середовища.	2

5. Теми самостійної роботи

№ пор.	Назва теми	Кількість годин
1	Методи та форми організації позааудиторної навчальної роботи студентів (науково-дослідна робота, пошуково-пізнавальна діяльність, проектно-технологічна діяльність) з сільськогосподарських дисциплін.	30
2	Сутність і значення самостійної роботи студентів. Види самостійних робіт і педагогічне керівництво ними. Труднощі їх організації.	18
3	Формування мотивації учіння студентів у ЗВО при вивченні сільсько-господарських дисциплін.	42

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- самооцінювання.

7. Методи навчання:

- методи проблемного навчання;
- кейс-метод;
- метод проектного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- робота в парах, у групах;
- мозковий штурм;
- метод гейміфікованого навчання;

- лекційний метод, розповідь, пояснення, бесіда;
- ілюстрування, демонстрування;
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату);
- порівняння.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.		
Практична робота 1. Історичні аспекти розвитку теорії та методики навчання сільськогосподарських дисциплін	ПРН5, ПРН7, ПРН8, ПРН12, ПРН13 Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання; реалізовувати комунікативні стратегії і тактики, методи командування відповідно до контексту педагогічної взаємодії Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей; розробляти структуру і створювати складники навчально-методичного забезпечення освітнього компоненту; вміти аналізувати, добирати і використовувати педагогічні технології відповідно до предметної сфери. Результати власної педагогічної діяльності і розробляти програму професійного саморозвитку. Знаходити форми і засоби створення здоров'язбережувального освітнього середовища.	3
Практична робота 2. Концептуальні напрями розвитку вищої освіти в Україні.		3
Практична робота 3. Загальні положення організації навчального процесу у закладах вищої освіти. Стандарти вищої освіти.		3
Практична робота 4. Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні. Структура вищої освіти, рівні підготовки спеціалістів, система вищих навчальних закладів.		3
Практична робота 5. Методи навчання, їх використання, оптимальний вибір системи контролю знань, умінь і навичок при вивченні сільськогосподарських дисциплін. Науково-методичне забезпечення навчального процесу.		3
Практична робота 6. Студент як об'єкт і суб'єкт навчального процесу.		3
Практична робота 7. Методи та форми організації позааудиторної навчальної роботи студентів (науково-дослідна робота, пошуково-пізнавальна діяльність, проектно-технологічна діяльність) з сільськогосподарських дисциплін.		3
Самостійна робота 7. Методи та форми організації позааудиторної навчальної роботи студентів (науково-дослідна робота, пошуково-		3

пізнавальна діяльність, проектно-технологічна діяльність) з сільськогосподарських дисциплін.		
Практична робота 8. Зміст і значення самостійної роботи студентів. Види самостійних робіт і педагогічне керівництво ними. Труднощі їх організації.		3
Самостійна робота 8. Особливості самостійної роботи у сільськогосподарських дисциплінах (Практичні завдання: польові роботи, лабораторні дослідження, проектна діяльність. Використання сучасних технічних засобів та інформаційних технологій. Інноваційні підходи до вивчення аграрних дисциплін.)		3
Модульна контрольна робота 1		10
Всього		40
Модуль 2. ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРН4, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН9, ПРН12, ПРН13		
Практична робота 9. Викладач вищої школи як організатор навчально-виховного процесу.	ПРН5, ПРН7, ПРН8, ПРН12, ПРН13 Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання; реалізовувати комунікативні стратегії і тактики, методи командування відповідно до контексту педагогічної взаємодії	2
Практична робота 10. Педагогічна культура викладача ЗВО		3
Практична робота 11. Організація складання іспитів і заліків. Функції контролю знань студентів. Система понять.		3
Практична робота 12. Методика застосування в навчальному процесі інтерактивних технологій навчання. Методика використання інформаційних технологій навчання.		3
Практична робота 13. Дистанційне навчання та комп'ютерні засоби професійно-педагогічної комунікації		2
Практична робота 14. Удосконалення методичної підготовки викладачів ЗВО		2
Практична робота 15. Конкурентне навчання як інноваційна технологія сучасного конкуренто орієнтованого освітнього середовища.		3
Самостійна робота 15. Стимулювання інтересу та відповідальності. Заохочення та підтримка студентів у процесі навчання.		2
Модульна контрольна робота 2	Знаходити форми і засоби створення здоров'язбережувального освітнього	10

	середовища.	
Всього за модулем 2		30
Навчальна робота		70
Екзамен		30
Всього за курс	(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn: <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/book/view.php?id=38244>)
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації:

Базові

1. Козлова Г.М. Методика викладання у вищій школі. Одеса. 2014. Режим доступу: <https://surl.li/zfpqzo>.
2. Методика викладання навчальних дисциплін соціально-педагогічного напрямку студентам ВНЗ : навч.-метод. посіб. / А. В. Лякішева, Л. К. Грицюк. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013.
3. Методика викладання технічних навчальних дисциплін : навчальний посібник / М. С. Корець. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. 240 с.
4. Петрик О.І., Арцишевський Р.А. Види навчальних занять у вузі: теоретичні основи та методи проведення. Луцьк: Вежа, 2007. 40 с.

5. Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2000. 210 с

Допоміжні

1. Білан Л.Л. Методика викладання у вищій аграрній школі: Навч.посіб. К.: Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2010. 299 с.
2. Волошин М.М. Основи теорії та методики навчання технічних дисциплін у вищому закладі освіти аграрно-технічного профілю. Кам'янець-Подільський: Абетка НОВА, 2002. 236 с.
3. Петрик О.І., Арцишевський Р.А. Види навчальних занять у вузі: теоретичні основи та методи проведення. Луцьк: Вежа, 2007. 40 с.
4. Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2000. 210 с.
- 5.